

Varför anlita en arborist?

Information om vilka tjänster arborister tillhandahåller, vad du ska tänka på när du ska välja en arborist och fördelarna med att anlita en ISA-certifierad arborist.

Arborister specialiserar sig på skötsel av enskilda träd. De har stor kunskap om trädens behov och är utbildade för att kunna ta hand om dem på bästa sätt. Innan du bestämmer dig för att anlita en arborist ska du fundera igenom det ordentligt. God trädskötsel är en investering som kan betala sig väldigt bra. Träd som tagits väl om hand är ståtliga, och ger dig många olika typer av värden, såsom biologiska, sociala och kulturhistoriska värden. Att beskära eller ta bort träd kan vara ett farligt arbete, och det gäller i synnerhet stora träd. Arbete med träd ska endast utföras av personer som har rätt utbildning och rätt utrustning för att kunna jobba säkert.

Det här kan en arborist hjälpa till med

Beskärning

I en miljö där människor vistas dagligen (trädgårdar och parker) bör träden vara i god kondition och många onödiga risker kan här elimineras med hjälp av rätt beskärningsmetod. En arborist kan avgöra vilken typ av beskärning som är lämplig i varje enskilt fall.

- Avlastningsbeskärning: Beskärning av hela eller delar av trädets krona för att förebygga stam- eller grenbrott.
- Uppbyggnadsbeskärning: Beskärning för att främja utveckling av en god kronstruktur hos unga träd.
- Underhållsbeskärning: Beskärning av döda, skadade och/eller olämpligt placerade grenar, kvistar samt epikormiska skott (vattenskott som utvecklas från sovande knopp).
- Säkerhetsbeskärning: Beskärning med syfte att minska risknivån till godtagbar risk. Det kan även vara lämpligt att beskära fri höjd över väg/gångbana, friställa gatubelysning, beskära fritt från byggnader för att undvika en konflikt. En arborist hjälper dig att få friska, fina och säkra träd i stads, trädgård och och parkmiljö.

Andra beskärningstekniker används för att unga träd ska få en mer stabil struktur, för att förbättra trädens form och för att minska risken för att träd eller omgivning skadas vid exempelvis stormar.

Borttagning av träd

Även om borttagning av träd är något som bör övervägas noggrant så finns det tillfällen då det måste göras. En arborist kan hjälpa dig att avgöra om ett träd behöver tas ner, exempelvis om trädet:

- är dött eller döende
- anses utgöra en oacceptabel risk
- utgör ett hinder som inte kan åtgärdas genom beskärning
- tränger och skadar andra, mer önskvärda träd
- ska ersättas av ett mer passande exemplar
- står i vägen för nybyggnation

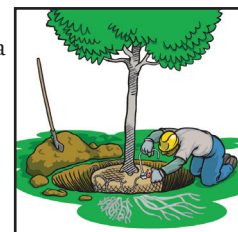
Akut trädvård

Stormar kan få grenar och hela träd att falla ner och skada andra träd, byggnader eller bilar. Träd är mycket tunga, och det kan vara farligt att ta bort eller beskära ett stormskadat träd. En arborist kan utföra jobbet på ett säkert sätt och minska risken för att personer eller egendom kommer till skada.

Plantering

En del arborister planterar träd, och de flesta kan rekommendera vilka arter som passar för en viss plats. Fel träd på fel plats kan leda till framtida problem, exempelvis då trädet inte har utrymme att växa, drabbas av insektsangrepp och sjukdomar eller växer dåligt.

Här har något blivit fel för i den amerikanska versionen är nog rubriken "Andra tjänster" Vad den första meningen handlar om begriper jag inte. Kan du kolla med den amerikanska är du snäll? Kanske ska första meningen vara Diagnostisera och ta hand om insektsangrepp och sjukdomar?

Så väljer du rätt arborist för jobbet

- Kontrollera att arboristen är medlem i Svenska trädforeningen. Genom att vara medlemmar i föreningen visar de att de vill hålla sig uppdaterade kring de senaste teknikerna och den senaste informationen.
- Kontrollera om de har ett arboristcertifikat utfärdat av ISA eller ETW. Certifierade arborister är erfarna yrkesmän som klarat ett omfattande prov som omfattar alla aspekter inom trädvård.
- Be om att få se ett försäkringsbevis. En seriös arborist har försäkring som täcker skador på person såväl som egendom, samt en arbetsskadeförsäkring.
- Be om referenser för att ta reda på var företaget utfört uppdrag som liknar det du vill ha utfört. Tveka inte att kontrollera referenser eller besöka andra platser där företaget eller personen har utfört arbeten på träd.
- Ta in mer än en offert, såvida du inte känner och litar på arboristen.
- Acceptera inte alltid det lägsta budet. Titta närmare på referenser och uppgifter om de företag som lämnat anbud, och gör en avvägning mellan pris, vilket arbete som ska utföras, yrkesskicklighet och hur proffsigt de agerar.

- Tänk på att duktiga arborister bara använder metoder som är accepterade i branschen. Många gånger kan det exempelvis vara olämpligt att toppkapa träd eller att ta bort stora mängder friskt ved. Genom att anlita rätt person kan du vara säkrare på att personen använder rätt metod för det specifika uppdraget.
- Få det skriftligt. De flesta seriösa arborister ser till att deras kunder skriver på ett avtal. Läs genom avtalet noggrant.

Vad är en certifierad arborist?

Det viktigt att veta att arborist inte är en skyddad titel – vem som helst kan kalla sig arborist. För att veta att personen du anlitar har rätt kompetens måste du därför även specificera om personen ska vara certifierad eller ha klarat vissa kurser. Om du inte kräver detta kan du i princip få en person som helt saknar utbildning, som genomför uppdraget. Detta kan leda till felaktiga beskrivningar, felaktiga rekommendationer och i värsta fall att trädet måste fällas eller att uppdraget blir betydligt dyrare än vad du först räknade med. Men, en certifiering innebär ingen garanti för att ett kvalitativt arbete så du måste fortfarande kolla upp referenser!

Olika typer av arborister

En certifiering innebär att en oberoende part har kontrollerat att arboristen klarar vissa praktiska och teoretiska prov. Detta innebär att en skola som utbildar inte samtidigt får vara den som granskar kunskapen och därmed certifierar. Nedan beskrivs de två vanligaste certifieringarna.

ISA - *International Society of Arboriculture* har två olika typer av certifiering av arborister: *ISA Certified Arborist* och *ISA Certified Tree Worker Climber Specialist*. Att bli *ISA Certified Arborist* innebär att personen har teoretisk kunskap kring träd och trädvård, men inte att den har erfarenhet av klättrande trädvård. För att bli *ISA Certified Tree Worker Climber Specialist* krävs både ett teoretiskt och ett praktiskt prov.

Den vanligaste certifieringen för klättrande arborister i Sverige är ETW - *European Tree Worker* som drivs av EAC - *European Arboricultural Council*. För att kunna bli ETW certifierad krävs både teoretiska och praktiska prov, vilka överses av personer som godkänts av EAC eller dess samarbetspartners.

Var en välinformerad konsument

Ett av de bästa sätten att välja en arborist är att själv lära sig mer om de grundläggande principerna kring trädvård. ISA erbjuder flera andra broschyrer i den här serien, som tar upp många av de grundläggande principerna inom trädvård. Din lokala handelsträdgård, Svenska Trädföreningen eller närmaste arborist är också utmärkta källor till information om du har fler frågor. De kanske också kan rekommendera någon certifierad arborist nära dig.

Var inte rädd att ställa frågor, som:

- När kommer arbetet att påbörjas och slutföras?
- Vem ansvarar för att städa?
- Omfattar priset allt?
- Vilka betalningsvillkor tillämpar ni?
- Vad tar ni i timmen om jag skulle vilja att ni gör något mer?

Den här broschyren ingår i en serie publicerad av International Society of Arboriculture (ISA) som en del i deras program för konsumentinformation. Kanske kan någon av följande titlar i serien vara av intresse för dig:

Undvik konflikter mellan träd och ledningar

Undvik skador på träd vid byggnadsarbete

Fördelarna med träd

Köpa träd av hög kvalitet

Problem med insekter och sjukdomar

Skötsel av uppvuxna träd

Plantering av nya träd

Plantvård

Rätt teknik med mulch

Beskärning av uppvuxna träd

Identifiera riskträd

Hantering av träd som skadats på byggen

Val och placering av träd

Träd och gräsytor

Träd ger mervärde

Varför du ska anlita en arborist

Därför toppkapning skadar träd

©2011 (1998, 2004) International Society of Arboriculture.

Framtaget av International Society of Arboriculture (ISA), en organisation utan vinstsyfte som stödjer forskning kring trädvård runt om i världen och som ägnar sig åt att sköta och bevara skugg- och prydnadsträd. Om du vill ha mer information, kontakta: ISA, P.O. Box 3129, Champaign, IL 61826-3129, USA.

Mejla frågor (engelska): isa@isa-arbor.com www.isa-arbor.com • www.treesaregood.org

www.isa-arbor.com • www.treesaregood.org